

ИЗВЕШТАЈ О ПОВРШИНАМА И ЗАСАДИМА НА КРАЈУ ПРОЛЕЋНЕ СЕТВЕ

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи на основу Уредбе о спровођењу појединих статистичких истраживања („Службени гласник РС”, број 110/2009) у складу са Законом о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09) и Стратегијом развоја званичне статистике Републике Србије у периоду од 2009. до 2012. године.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ истраживања је прикупљање података о засејаним површинама у пролећној сетви које приказује преглед ораничних површина под усевима (житима, индустријским, повртарским и крмним биљем) и структуру сетве унутар сваке групе усева, површине под међуусвима и подусевима, површину под воћњацима, као и број укупних и родних стабала за све врсте воћа, површину под виноградима, као и број укупних и родних чокота, преглед укупних површина према начину коришћења земљишта: пољопривредна површина (оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и баре), шумско земљиште и неплодно земљиште. Такође овим истраживањем се прикупљују подаци и о потрошњи и залихама минералних ђубрива у привредним друштвима која се баве пољопривредном производњом у периоду од 30. 11. претходне године до 25. 5. текуће године.

Извештајне јединице овог истраживања су:

- привредна друштва из области пољопривреде, земљорадничке задруге и јединице других привредних друштава која се баве пољопривредном производњом (ПО 22а),
- процембена подручја (по правилу, једно процембено подручје је једна или више катастарских општина, што зависи од нивоа заступљености биљне производње, величине катастарске општине и др.) за породична газдинства (ПО 22б).

Подацима овог истраживања обухватају се засејане површине у пролећној сетви свих привредних друштава из области пољопривреде, земљорадничких задруга и јединице других привредних друштава која се баве пољопривредном производњом. Када је реч о породичним газдинствима, подацима се обухватају целокупне површине, као и површине ван породичних газдинстава (домаћинства непољопривредника, баште у градовима и сл.).

Подаци за привредна друштва и земљорадничке задруге прикупљају се редовним годишњим извештајима за које се подаци узимају из књиговодства и других евиденција.

За породична пољопривредна газдинства подаци за површине су процене засноване на подацима свеобухватног катастра. За процене је оформљена мрежа од око 1250 статистичких проценитеља, који дају податке за око 4000 процембених подручја која су, по правилу, једна или више катастарских општина. За статистичке проценитеље узимају се пољопривредни стручњаци или напредни пољопривредни произвођачи – добри познаваоци локалних прилика, који су за ту сврху обучени и са којима статистички органи одржавају сталне контакте. Статистички проценитељи се приликом процењивања ослањају на најновије податке катастра, на процене из претходних година, на податке пописа породичних пољопривредних газдинстава, на прикупљене информације од пољопривредних произвођача и стручњака, на своја лична запажања и на друге изворе. Овим истраживањем приказују се засејане површине у пролећној сетви са стањем на дан 25. 05.

Објављују се се збирни подаци за ниво општине, округа, Војводине, централне Србије и Републике Србије. Индивидуални подаци су заштићени у складу са законом.

Дефиниције основних обележја:

Засејане површине – су оне површине које су обрађене и засејане неким усевом.

Пољопривредне површине – су земљишне површине које се користе за пољопривредну производњу. Пољопривредну површину чине: оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и баре.

Оранице и башће (њиве) – су земљишне површине на којима се обавља ратарска производња. На њима се по утврђеном реду (плодореду) сеју ратарски усеви: жита, индустријско биље, повртно биље и крмно биље. У ораничну површину се урачунавају и површине које су "ради одмора" остале необрађене: зелени угар или црни угар, залежаји, парлози и прелози. Осим тога, ораницама се сматрају и површине под лозним и воћним расадницима, као и детелишта и луцеришта.

Воћњаци – су површине на којима су засађена воћна стабла у везаном узгоју са размацима уобичајним за садњу дотичне врсте воћа.

Родним стаблима – воћа сматрају се стабла која су, према својој физиолошкој зрелости, способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у односној години родила или не.

Виногради – су површине на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју.

Родни чокови – воћа сматрају се стабла која су према својој физиолошкој зрелости способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у односној години родила или не.

Ливаде – су површине обрасле травом које се низ година редовно косе ради добијања сена. Заједно се исказују површине природних и засејаних ливада (вештачке ливаде).

Пашњаци – су површине на којима расте трава, трње, грмље и сл. и који искључиво служе за испашу стоке.

Рибњаци – су површине на којима се налазе природна или изграђена узгајалишта риба.

Трстици и баре – су мочварна земљишта која се налазе најчешће уз реку, обрасла трском, травом и разним барским биљем.

Шумско земљиште – су све површине обрасле шумом, шикаре и макије.

Неплодно земљиште – се сматрају површине на којима се не обавља биљна производња. У ову категорију улазе површине под кућама, двориштима, грађевинским плацевима, фабрикама, друмови, улице, железничке пруге, сви водотоци, крш и сл.

У току су активности за спровођење пописа пољопривреде, након чега ће бити могуће ускладити истраживање са ЕУ стандардима.

ОПИС ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИСТРАЖИВАЊА

Одговорни произвођач наведених података јесте Републички завод за статистику.

Прикупљање и унос врши се у подручним одељењима завода, а обрада, контрола и формирање излазних табела у Одељењу пољопривреде и шумарства.

Подаци се прикупљају путем образаца које Републички завод за статистику доставља преко својих подручних одељења привредним друштвима из области пољопривреде, земљорадничким задругама и јединицама других привредних друштава који се баве пољопривредном производњом (ПО-22а) и статистичким проценитељима (ПО-22б). Кратко упутство за попуњавање упитника налази се на упитнику (ПО-22а), док статистички проценитељи користе скраћено методолошко упутство статистике биљне производње за попуњавање обрасца ПО-22б.

Рок за достављање података Заводу јесте 10. 06. за претходне резултате, који се објављују 15. 06. у саопштењу ПО-13, а за коначне је 30. 06., чија се обрада завршава до 20. 07.

Подаци се објављују у публикацијама „Статистички годишњак Србије“, „Општине у Србији“, билтен „Пољопривреда“, и на сајту Завода (www.stat.gov.rs).

ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Упитник – у прилогу

Методолошко упутство

Номенклатура је у складу са „Класификацијом делатности“ (КД) и номенклатуром „Производа и услуга у пољопривреди, лову, шумарству и рибарству“.